Θεραπευτική των Ιερών Κανόνων (Αρχιμ. Σαράντης Σαράντος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 27 Αυγούστου, 2010

Ομιλία που εκφωνήθηκε στα πλαίσια της ημερίδος "***Οι Ιεροί Κανόνες ισχύουν σήμερα;***", που διοργάνωσαν οι Ιεροί Ναοί Κοιμήσεως Θεοτόκου και Αγίου Κοσμά Αιτωλού Αμαρουσίου. Η ημερίδα πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 1 Νοεμβρίου 2009 στο Πνευματικό Κέντρο του Ι. Ν. Αγίου Κοσμά Αιτωλού με ομιλητές: τον **Πρωτ. Ι. Φωτόπουλο** με θέμα: "*Ιερά Παράδοση και ιεροί Κανόνες*", τον **Πρωτ. Γ. Διαμαντόπουλο** με θέμα: "*Η νηπτικὴ θεολογία ως προϋπόθεση ερμηνείας των Ι. Κανόνων*", *τον* Αρχιμ. Σαράντη Σαράντο με θέμα: "*Θεραπευτικὴ των Ιερών Κανόνων*", και τον **Πρωτοπρ. Λάμπρο Φωτόπουλο** με θέμα: "Σχέση Ι. Κανόνων και κοσμικών νόμων".

…Θά μπορούσαμε νά τονίσουμε ἀρχικά, ὅτι ἡ πρώτη παθογένεια τοῦ ἀνθρώπινου γένους δημιουργεῖται ἀπό τήν παρακοή τῶν πρωτοπλάστων στό θέλημα τοῦ Θεοῦ. Τό παναμάρτημά τους ἦταν ἡ ὑπερηφάνεια. Σκοτίζεται ὁ νοῦς, αὐτονομοῦνται οἱ προπάτορές μας καί ἀλλοτριώνεται ὁλόκληρη ἡ προσωπικότητά τους.

Τό σύνολο τῶν Ἱερῶν Κανόνων πού περιέχει τό Ἱερό Πηδάλιο τῆς Ἐκκλησίας, μᾶς βλέπουν δυνάμει θεωμένους καί ἐν Χριστῷ ἀναγεννημένους ἀνθρώπους. Μᾶς βλέπουν ἀρχετυπικά. Βλέπουν τίς ἄριστες θεανθρώπινες προδιαγραφές, τήν ἐλευθερία, τό νοερό καί τό αὐτεξούσιο πού μᾶς χάρισε ὁ ἴδιος ὁ Δημιουργός μας καί ἀποβλέπει καί μᾶς βοηθᾶ ἀπό δυνάμει δημιουργημένους νά γίνουμε καί χάριτι θεωμένοι.

Τό Ἱερό Πηδάλιο δέν ἐθελοτυφλοῖ ὡς πρός τήν κατάσταση τοῦ μεταπτωτικοῦ ἀνθρώπου. Ὑπεισδύει καί ὑπεισέρχεται σ' ὅλες τίς πλευρές τοῦ μεταπτωτικοῦ ἀνθρώπου, γιά νά τόν βοηθήσει.

Οἱ ἐπώνυμοι ἅγιοι Πατέρες γνωρίζουν ὑπαρξιακά ἤ καί ἀτομικά τό δρᾶμα τοῦ ἀνθρώπου τῆς ἁμαρτίας, τοῦ ἀνθρώπου πού μέσα στή σάρκα του εἶναι κολλημένη ἡ ἁμαρτία. Θρηνεῖ καί ὀδύρεται γιά τήν ἀρρώστια πού τόν μαστίζει καί τόν καταταλαιπωρεῖ. Ἡ Ἐκκλησία μας ἔχει τά φάρμακα, τούς Ἱερούς Κανόνες, πού δροῦν θεραπευτικά στό κάθε καλοπροαίρετο πρόσωπο πού ἐνδιαφέρεται εἰλικρινῶς γιά τή

σωτηρία του.

Ἡ Ἐκκλησία μας πιστεύει στή μοναδικότητα ἑκάστου ἀνθρωπίνου προσώπου, τό ὁποῖο ἔρχεται στόν ἐπίγειο κόσμο μέ τήν προσωπική βουλή τοῦ Θεοῦ, τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί φυσικά μέ τή συνεργία τῶν γεννητόρων γονέων. Δέν ἐγκαταλείπεται στούς μηχανισμούς τῆς τύχης οὔτε πειθαναγκάζεται νά εἶναι ἔγκλειστος στόν παράδεισο τῆς τρυφῆς - ὑλικῆς καί πνευματικῆς – πού κατασκεύασε ὁ ἴδιος ὁ Τριαδικός Θεός γιά χρήση καί ἀπόλαυση τοῦ ἀνθρώπου καί γιά περαιτέρω δημιουργία.

Τόσο μέσα στόν Παράδεισο τῆς πλήρους χαρᾶς καί πνευματικῆς ἀγαλλιάσεως λειτουργοῦσε ἡ ἐντολή τοῦ Θεοῦ δημιουργικά, ὅσο καί μέσα στόν καινούργιο Παράδεισο τῆς Μιᾶς Ἁγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας λειτουργεῖ χαρισματικά ἡ βουλή τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ μέ τή βοήθεια τῶν Ἱερῶν Κανόνων, τοῦ ἱεροῦ Πηδαλίου τοῦ Ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου.

Φροντίζει λοιπόν ὁ καλός Θεός ὡς φιλόστοργος πατέρας μέσῳ τῶν Ἱερῶν Κανόνων τοῦ ἱεροῦ Πηδαλίου τοῦ Ἁγίου Νικοδήμου νά μᾶς διδάξει ἀπό τά πιό σπουδαῖα καί σημαντικά μέχρι καί τίς λεπτομέρειες γιά τήν ἐν Χριστῷ ὁλοκλήρωση τῆς προσωπικότητός μας στήν παροῦσα ζωή, ὅσο καί στήν αἰώνια σωτηρία καί καταξίωσή μας στή μέλλουσα.

Ἄν γιά τήν ἐπαγγελματική μας ἀποκατάσταση δαπανᾶμε ἀπό τά ἕξι μας χρόνια μέχρι τά εἴκοσι πέντε ἤ καί περισσότερα, ἄν γιά τά θέματα τῆς σωματικῆς μας ὑγείας, οἱ θεράποντες τῆς ὑγείας τῆς σαρκός – μέ τή βιβλική σημασία τοῦ ὅρου - ἀφιερώνουν περισσότερα ἀπ’ ὅλους μας χρόνια σπουδῶν, πόσα περισσότερα θά πρέπει νά ἀφιερώνουμε ὅλοι μας γιά τήν αἰώνια σωτηρία μας. Διά βίου μαθητές τοῦ Χριστοῦ μᾶς θεωρεῖ ἡ ἁγιωτάτη Ἐκκλησία μας καί μᾶς προσφέρει ἀφθονοπάροχα τό θεανθρώπινο χαρισματικό της λόγο καί μέσα ἀπό τίς Ἅγιες Γραφές Π.Δ. καί Κ.Δ. καί μέσα ἀπό τά ἅγια Πατερικά κείμενα καί μέσα ἀπό τίς ἀλάνθαστες ἐμπειρίες καί τή θεοπνευστία τῶν ὁρισμάτων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων καί τῶν ἁγίων Κανόνων τους.

Γιά λόγους καθαρά μεθοδικούς καί ἐπιστημονικούς, ὁ καθηγητής τῆς Κοινωνικῆς Θεολογίας τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου κ. Π. Χριστινάκης, δέχεται τό διαχωρισμό τῆς ψυχῆς, ὅπως καί οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες πρόνογοί μας (Πλάτωνας) καί ἀπό αὐτούς καί ὁ Ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης ἀδελφός τοῦ Μ. Βασιλείου, σέ τρία μέρη: τό Λογιστικό ἤ λογικό, τό ἐπιθυμητικό καί τό θυμοειδές.

Ὅταν ἀκόμη δέν ἔχουν διαποτισθεῖ μέ τήν Ἄκτιστη Χάρη τά τρία μέρη τῆς ψυχῆς πάσχουν ἀπό μιά φοβερή παθογένεια καί ἐκδηλώνονται μέ τά παρακάτω πάθη, ἁμαρτήματα, ἀρρωστήματα ἤ καί ἐγκλήματα σύμφωνα μέ τήν πατερική ὁρολογία τοῦ

Μ. Βασιλείου, τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Νύσσης ἤ καί ἄλλων Πατέρων. Στό λογιστικό χωρίς τή Θεία Χάρη ἐμφανίζονται ἡ κακία, ἡ πλάνη, ἡ ἀσέβεια πρός τό Θεό καί ἡ ἀδυναμία τοῦ λογιστικοῦ νά ξεχωρίζει τό φῶς ἀπό τό σκοτάδι. Τά ἁμαρτήματα τοῦ ἐπιθυμητικοῦ εἶναι ἡ κενοδοξία, ἡ φιλοχρηματία, ἡ φιλοδοξία, ἡ φιληδονία, ἡ φιλαυτία καί ἡ ροπή πρός ὁτιδήποτε ἄλλο ἐκτός ἀπό τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ καί τῶν ἁγίων ἀρετῶν Του. Τά ἁμαρτήματα τοῦ θυμοειδοῦς εἶναι ὁ φθόνος, τό μῖσος, ἡ μῆνις (=ὀργή), οἱ λοιδορίες (=κοροϊδίες), συμπλοκές, φιλονεικίες, μνησικακίες.

Ὅταν ἀποκτηθεῖ ἡ Θεία Χάρη, ἡ Ἄκτιστη Χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μέ τά ἱερά Μυστήρια, τίς προσευχές καί τίς ἅγιες ἀσκήσεις, νηστεῖες , μετάνοιες καί τήν ἀγάπη πρός τούς ἀδελφούς, τότε καί τά τρία μέρη τῆς ψυχῆς ἠρεμοῦν, φωτίζονται, ἁγιάζονται καί λειτουργοῦν σέ ἄριστη συνεργασία μέ τίς δωρεές τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ.

Ὁ ἴδιος ὁ καθηγητής κ. Π. Χριστινάκης ἰσχυρίζεται ὅτι ἅπαντες οἱ Ἱεροί Κανόνες τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μας ἔχουν θεραπευτικό καί ἐπομένως σωτηριολογικό χαρακτήρα. Εὐνόητο λοιπόν εἶναι ὅτι δέν εἶναι ἐφικτό στά πλαίσια μιᾶς εἰσηγήσεως νά ἀναπτυχθοῦν ὅλα τά θέματα τά ἐπί μέρους τά περιεχόμενα στούς Ἱερούς Κανόνες.

Γενικῶς διαχωρίζει ὁ κ. Χριστινάκης, καί ταπεινῶς συμφωνοῦμε μέ τόν κ. καθηγητή, τούς Ἱερούς Κανόνες σέ δύο μεγάλες κατηγορίες:

- Σ’ αὐτούς πού ἀναφέρονται σέ ὁλόκληρο τό θεῖο καί ἀνθρώπινο, τό θεανθρώπινο Καθίδρυμα τῆς Ἐκκλησίας μας καί
- Σ’ αὐτούς πού ἀπευθύνονται σέ κάθε μέλος τῆς Ἐκκλησίας προσωπικά.

Εἶναι ἀπαραίτητο τό πρῶτο μέρος, δηλαδή τό θεσμικό πλαίσιο, μέσα στό ὁποῖο ὁριοθετεῖται, ὡς Σῶμα Χριστοῦ, ἡ Ἐκκλησία μέ τούς Ἐπισκόπους της, τούς πρεσβυτέρους, τούς διακόνους, τούς λοιπούς κληρικούς, τούς μοναχούς, τούς λαϊκούς, τούς πιστούς, τούς κατηχουμένους καί τούς ἑτεροδόξους ἤ ἀλλοθρήσκους καί τίς μετ’ αὐτῶν σχέσεις. Ὁρίζονται οἱ προϋποθέσεις τοῦ Ἐπισκοπικοῦ καί Ἱερατικοῦ ἀξιώματος, οἱ ὑποχρεώσεις καί τά καθήκοντα ὅλων πρός τήν Ἐκκλησία, καθώς καί οἱ ὀφειλόμενες τιμές πρός αὐτούς ἐκ μέρους ὅλης τῆς Ἐκκλησίας. Στόχος τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καί τῶν Ἁγίων Πατέρων τῶν Ἱερῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων διά τῶν Ἱερῶν Κανόνων εἶναι ἡ ἐν Χριστῷ θέωση ὅλου τοῦ Σώματος τῆς Ἐκκλησίας ἡ διάσωσή του ἀπό τό ψεῦδος καί τήν πλάνη τῶν κατά καιρούς λοιμωδῶν ἀσθενειῶν, τῶν βλασφήμων αἱρέσεων καί ἡ ἐργώδης ἐν Χριστῷ ποιμαντική δραστηριότητα γιά τήν ἐπιστροφή τῶν πεπλανημένων ἀδελφῶν στήν πνευματική μάνδρα ἤ πνευματική κιβωτό, μέσα καί μόνο στήν ὁποία σῳζόμαστε ἀγωνιζόμενοι καί μετέχοντες τῶν ἁγίων Μυστηρίων της καί τῶν Ἀκτίστων δωρεῶν της. Οἱ βαρεῖς λύκοι, οἱ αἱρετικοί ἐπισημαίνονται, κατονομάζονται, καλοῦνται στίς ἱερές Συνόδους γιά νά διαφωτισθοῦν πληρέστερα στό Φῶς τῆς ἀληθοῦς Ὀρθοδόξου πίστεως καί βιοτῆς καί ἤ

ἐπιστρέφουν ἤ παραμένουν ἀποκεκομμένοι ἀπό τήν Ἐκκλησία προτιμώντας τήν αὐτονομία τῆς πλάνης τους.

Ὅσον ἀφορᾶ στήν προσωπική διδαχή καί πνευματική καλλιέργεια τῆς Ἐκκλησίας μας πρός ἕνα ἕκαστο ἐξ ἡμῶν πρέπει νά δηλώσουμε ἀπερίφραστα, ὅτι ὅλοι μας κληρικοί καί λαϊκοί θεωρούμαστε διά βίου μαθητές τοῦ Χριστοῦ χρησιμοποιοῦντες πάντοτε τά σωτήρια φάρμακα τῆς Ἐκκλησίας μας.

Σύμφωνα μέ τούς ἁγίους Πατέρες πού προαναφέραμε, Μ. Βασίλειο καί ἅγιο Γρηγόριο Νύσσης, συμφωνούντων καί ὅλων τῶν ἁγίων Πατέρων ὅλων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, μετά τό Βάπτισμά μας, τό Χρῖσμα καί τή Θεία Εὐχαριστία μέ τήν πνευματική νηπτική ἐργασία καί ἄσκησή μας θά πρέπει νά ἀποκτήσουμε τίς ἄγιες ἀρετές τοῦ Χριστοῦ:

Τό λογιστικό ἤ λογικό μας μέ τήν μελέτη τῶν Ἁγίων Γραφῶν νά ἀποκτήσει «*τήν εὐσεβῆ περί τό θεῖον ὑπόληψιν*» καί «*τήν τοῦ καλοῦ καί τοῦ κακοῦ διακριτική ἐπιστήμη*» καί «*τήν ἀκρισίαν περί τό καλόν*», δηλαδή νά ξεχωρίζει κανείς ἀμέσως τό καλό.

Τό ἐπιθυμητικό μέρος τῆς ψυχῆς μας νά ἀποκτήσει «*τήν ἐνάρετον κίνησιν πρός τό ὄντως ἐπιθυμητόν καί ἀληθῶς καλόν ἀνάγεσθαι πρός Θεόν τόν πόθον*». Φθάνει κάποια στιγμή τό ἐπιθυμητικόν μέρος της «*εἰς τό πεπεῖσθαι μηδέν ὀρεκτόν εἶναι τῇ ἑαυτοῦ φύσει ἄλλο πλήν τῆς ἀρετῆς*».

Τό θυμοειδές τῆς ψυχῆς ἐξυγιαινόμενο φθάνει στό κατόρθωμα νά αἰσθάνεται ἀπέχθεια πρός τό κακό καί πόλεμο πρός τά πάθη. Ἡ παγιούμενη ἀνδρεία τῆς ψυχῆς τοῦ πιστοῦ δέν «*φοβεῖται τά τοῖς πολλοῖς φοβερά νομιζόμενα*» ἀλλά ἀνθίσταται στήν ἁμαρτία μέχρις αἵματος, καταφρονώντας ἀκόμη καί τή θανατική ἀπειλή, ὅπως στίς περιπτώσεις τῶν ἁγίων μαρτύρων.

Ἀπό τήν Πρώτη Οἰκουμενική Σύνοδο μέχρι καί τήν Πέμπτη οἱ Ἱεροί Κανόνες ἀναφέρονται στό Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας γενικά. Ἡ Ἕκτη Οἰκουμενική περιλαμβάνει κανόνες πού βοηθοῦν τούς κληρικούς καί τούς πιστούς νά ἐννοήσουν καί προσωπικά τή θέση τους μέσα στό Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας καί ἐφαρμόζοντάς τους νά θεραπευθοῦν ἀπό τίς πτώσεις προχωρώντας ἀπό τά συμπτώματα στό βάθος τῆς ψυχῆς. Οἱ πράξεις μας, οἱ ἐκφράσεις, οἱ ἐνέργειές μας ἀποτελοῦν ἕνα μέρος μόνο τῆς ψυχικῆς μας ὑγείας ἤ ἀσθενείας. Τό βάθος τῆς ψυχῆς μέ ὅλη τή λειτουργία της εἶναι ἀθέατο. Μοιάζει μέ ἕνα παγόβουνο πού ὁ ὄγκος του εἶναι κρυμμένος μέσα στό νερό, ἐνῶ μόνο ἡ κορυφή του διακρίνεται. Γιαυτό ἔχει μεγίστη σημασία γιά τήν πνευματική μας καί ψυχολογική μας, γιατί ὄχι καί τή σωματική μας ὑγεία, τό Μυστήριο τῆς ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως.

Γιά νά πραγματοποιηθεῖ αὐτό τό μυστήριο εἶναι ἀπαραίτητη ἡ σεμνή παρουσία τοῦ πνευματικοῦ Πατρός, ἐντεταλμένου ἀπό τόν Ἐπίσκοπο, πού εἶναι ἡ ὁρατή εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ ἐπί γῆς. Ἄκρως ἀπαραίτητη εἶναι καί ἡ γνώση τῶν Ἱερῶν Κανόνων τῆς Ἐκκλησίας μας ἀπό τόν πνευματικό πατέρα, γιά νά μπορέσει νά ἀξιολογήσει τήν πνευματική κατάσταση τοῦ πνευματικοῦ τέκνου κάτω ἀπό τήν ἄκρη τοῦ παγόβουνου καί μέ τή διάκριση τοῦ Θεοῦ πού τοῦ χαρίζεται ἐν Μυστηρίῳ, νά βοηθήσει νά μορφωθεῖ ὁ Χριστός μέσα στήν ψυχή τοῦ ἐξομολογουμένου.

Ἡ ἀφομοιωμένη γνώση τῶν Ἱερῶν Κανόνων θά βοηθήσει τόν πνευματικό νά εἶναι ἀκριβής, ἀπαιτητικός καί αὐστηρός καί ταὐτόχρονα ἐπιεικής καί συγκαταβατικός, γιά νά κατορθώνει τό τέκνο καί νά ἐπιβιώνει στήν καθημερινότητα, ἀλλά καί κατά τό δυνατόν – τοῦ Κυρίου συνεργοῦντος – νά ἔχει τό πολίτευμά του καί ἐν οὐρανοῖς, νά ἑτοιμάζεται, δηλαδή, γιά τήν αἰώνιο ζωή τήν ὁποία φυσικά πιστεύουμε καί «ἐναγωνίως» ἀναμένουμε.

Ἡ δική μας, τῶν ὀρθοδόξων πνευματική ἐλευθερία εἶναι ἀσύλληπτη, ἀφοῦ ὁ πνευματικός πού κρατάει τό Ἱερό Πηδάλιο καί μέ τά δύο του χέρια, μπορεῖ μέ τίς εὐχές τῶν Ἁγίων νά κάνει ὁποιαδήποτε οἰκονομία, ἐν ἀντιθέσει πρός τό Κανονικό Δίκαιο τῶν παπικῶν, πού μέσα σ' αὐτό εἶναι γραμμένοι ὅλοι οἱ «Ἱεροί Κανόνες τους», ἀλλά ἐπίσης εἶναι καθορισμένη καί ἡ «οἰκονομία» πού θά ἐφαρμόσει ὁ παπικός πνευματικός. Οἱ δικοί μας Ἱεροί Κανόνες εἶναι αὐστηροί, ἀφοῦ προοριζόμαστε γιά τήν ἐν Χριστῷ θέωση, ἀλλά καί ἄκρως διακριτικοί, ἀφοῦ ἀκριβῶς ἀπευθύνονται σέ τέκνα Θεοῦ μέ πολύ φιλότιμο.

Κληρικοί ὅλων τῶν βαθμῶν καί λαϊκοί ἀξίζει νά προσεγγίσουμε καί νά ἀναγνώσουμε τό Ἱερό Πηδάλιο τοῦ Ἁγίου Νικοδήμου, ὄχι γιά νά ἐφαρμόσουμε μηχανικά καί τυπικά τό περιεχόμενό του, ἀλλά γιά νά διαποτισθοῦμε ὁλόκληροι μέ τά ζωηφόρα νάματά του.

Δυστυχῶς ὑπάρχει διάσπαρτη μία ἀτεκμηρίωτη προκατάληψη κατά τοῦ Πηδαλίου, ἡ ὁποία προέρχεται ἀπό τήν παχυλή ἄγνοιά του. Ἐξ ἄλλου γίνεται ὅλο καί πιό γνωστό σήμερα, ὅτι τό ἀμιγές ὀρθόδοξο πνεῦμα τοῦ Ἱεροῦ Πηδαλίου ἐνοχλεῖ καί ἐκνευρίζει τούς ποτισμένους μέ τά ποταπά οἰκουμενιστικά «ἐπιχειρήματα» καί τόν ἀσαφῆ, ἄχρωμο, ἄοσμο, ἀόριστο προτεσταντικό ὀρθολογισμό τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν (Π.Σ.Ε.).

Βιβλίο σπάνιας πνευματικῆς, πρωτότυπης καί ἐπιστημονικῆς ἐργασίας. Παραθέτει πρῶτα τό **κείμενο** ἑκάστου Ἱεροῦ Κανόνος στά ἀρχαῖα Ἑλληνικά, στή συνέχεια τήν **ἑρμηνεία** του, προσιτή καί στούς ἁπλοϊκούς ἀναγνῶστες, ἔπειτα τή **συμφωνία** τοῦ Κανόνος πρός τούς λοιπούς καί τέλος τά πάνσοφα προσωπικά του πολύ ἀξιόλογα **σχόλια.**

Ἀξιοθαύμαστη εἶναι ἡ εὐχέρεια τοῦ λόγου, καί τοῦ καθαρεύοντος καί τοῦ δημοτικοῦ καθομιλουμένου πού διαθέτει ὁ Ἅγιος Νικόδημος. Θεωρεῖ ἀναγκαία τήν ἑρμηνεία, γιά νά φέρει κοντά στούς ἀγραμμάτους καί τό γράμμα καί τό πνεῦμα τῶν Ἱερῶν Κανόνων, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν προέκταση τῶν ἁγίων Γραφῶν, Παλαιᾶς καί Καινῆς Διαθήκης ἀλλά καί ὁλοκλήρου της Ἱερᾶς Παραδόσεως.

Ἡ ἰδιοφυία ὅμως τοῦ Ἁγίου Πατρός Νικοδήμου φαίνεται στό τρίτο μέρος τῆς χριστοεπιστημονικῆς μεθοδολογίας του, στή «συμφωνία τῶν Ἱερῶν Κανόνων». Ἐδῶ φαίνεται ἡ βαθύτητα τῆς γνώσεως τῶν Ἱερῶν Κανόνων καί ἡ ἐσωτερική τους κατανόηση. Προσπάθησε καί πέτυχε νά δείξει ποιά εἶναι ἡ νοηματική καί ὀργανική θέση καθενός ἀπό τούς Ἱερούς Κανόνες στό ὅλο σύστημα τῶν ὑπολοίπων ἱερῶν κειμένων. Μόνο ἕνας Ἅγιος σάν τόν Ἅγιο Νικόδημο θά μποροῦσε νά σκεφθεῖ ἔτσι ὅπως σκέφθηκε. Κάθε ἱερό κείμενο δέν ἐξετάζεται κεχωρισμένα καί ἀποσπασματικά, ἀλλά σέ σχέση μέ τό ὅλο. Μόνον οἱ αἱρετικοί δέν μποροῦν ἤ δέν θέλουν νά χρησιμοποιήσουν αὐτοῦ τοῦ εἴδους τή μεθοδολογία, τῆς συμφωνίας. Ἄν χρησιμοποιοῦσαν τή μέθοδο τῆς συμφωνίας, θά ἔπαυαν νά εἶναι αἱρετικοί, γιατί τό «ὅλο» καί ὄχι τό «ἐπί μέρους» θά τούς διαφώτιζε θεανθρώπινα καί θά τούς ἀπεμάκρυνε ἀπό τή σκοτόμαινα τῆς πλάνης.

Λεπτομερέστερα πρέπει νά τονίσουμε, ὅτι δίπλα σέ κάθε Ἱερό Κανόνα γράφει ὁ Ἅγιος Νικόδημος τούς ἄλλους ἱερούς κανόνες πού συμφωνοῦν μέ τόν παρόντα. Ἔχουμε δηλαδή μπροστά μας σέ κάθε κανόνα μία **Ἱερά Σύνοδο Ἱερῶν Κανόνων** μή συγκρουομένων μεταξύ τους, ἀλλά ἀλληλοσυμφωνούντων καί ἀλληλοσυμπληρουμένων.

Ἀκόμη πιό ἀξιόλογα εἶναι τά σχόλια ἤ ὑποσημειώσεις στό κάτω μέρος κάθε σελίδας τοῦ Πηδαλίου.

Ἀπό τίς εὔστοχες παρατηρήσεις τοῦ Ἁγίου Πατρός Νικοδήμου πάνω σέ κάθε ἕνα Ἱερό Κανόνα φαίνεται ἡ καθαρά ὀρθόδοξη Ἐκκλησιολογία του , ἡ καθαρή Τριαδολογική θεολογία του καί ἡ ὀρθόδοξη φιλανθρωπία του. Ἡ φιλοθεΐα καί ἡ φιλαδελφία εἶναι τό ἀπόσταγμα πού προκύπτει ἀπό τή μελέτη τοῦ ἱεροῦ Πηδαλίου μέ τή σοφωτάτη χριστοκαθοδήγηση τοῦ ἱεροῦ Πατρός.

Κινητή βιβλιοθήκη ἀσυλλήπτων διαστάσεων ἀποδεικνύεται ὁ Ἅγιος Νικόδημος, ἀφοῦ, ὅπως φαίνεται, ἀπό μνήμης παραθέτει χωρία ἀρχαιοελληνικά ἤ Πατερικά , γιά πληρέστερη κατανόηση τῶν ἱερῶν κειμένων τῶν Ἱερῶν Κανόνων. Σοβαρότατος ἐπιστημονικός ἄθλος εἶναι ἡ ὅλη ἐργασία τοῦ ἁγίου Πατρός, ὁ ὁποῖος ἀκόμα δέν ἔχει ἐκτιμηθεῖ δεόντως ἀπό τούς «συγχρόνους» θεολόγους μας.

Κλείνοντας τήν παροῦσα πενιχρή εἰσήγηση ἄς ἀκούσουμε τόν ἴδιο, τόν τιτάνα τοῦ πνεύματος καί τῆς Θείας Χάριτος, τόν Ἅγιο Νικόδημο, πού ἐγκωμιάζει τούς

σωτήριους Ἱερούς Κανόνες, ζητώντας ἀπό τόν ὅσιο διδάσκαλο τίς διάπυρες εὐχές του γιά τή θεραπεία μας:

«… Καί ἵνα ἐπί παραδείγματος δηλώσω τό πᾶν· Καθώς ἡ παντουργική Ἁγία Τριάς τόν πρῶτον καί ὑλικόν τοῦτον κόσμον δημιουργήσασα μέ διαφόρους φυσικούς Κανόνας τῶν στοιχείων αὐτόν συνηρμόσατο, ἐξ ὧν ἡ τάξις καί ἐκ τῆς τάξεως ἡ συνοχή τοῦ παντός διασώζεται, καί γίνεται καθώς εἶπεν ὁ Ὀρφεύς, ὅλη ἡ κτίσις μία μουσική συμφωνία ἐκ διαφόρων Κανόνων, ὥσπερ ἔκ τινων πολυειδῶν καί πολυμμιγῶν φθόγγων ἀνακρουομένη. Τοιουτοτρόπως ἡ αὐτή Τριάς, καί τόν δεύτερον τοῦτον καί νοητόν κόσμον τῆς Καθολικῆς ἐκκλησίας κατασκευάσασα, μέ τούς ἱερούς τούτους καί θείους Κανόνας συνέδησεν αὐτόν καί συνέπηξεν. Ἐξ ὧν ἡ τῶν Πατριαρχῶν ἀποτίκτεται εὐταξία, ἡ τῶν Ἀρχιερέων ἁρμονία, ἡ τῶν Ἱερέων κοσμιότης, τῶν διακόνων ἡ σεμνοπρέπεια, τῶν κληρικῶν ἡ σεβασμιότης, τῶν Μοναχῶν ἡ εὐρυθμία, τῶν Πνευματικῶν πατέρων ἡ πρός διόρθωσιν ἀπαιτουμένη γνῶσις, τῶν βασιλέων ἡ παρά πάντων ὀφειλομένη τιμή, καί πάντων ἁπλῶς τῶν χριστιανῶν, ἡ πρέπουσα χριστιανοῖς διαγωγή καί κατάστασις, καί ακθολικῶς εἰπεῖν, ἐκ τῶν ἱερῶν τούτων Κανόνων, ἡ κάτω ἐκκλησιαστική ἱεραρχία γίνεται μίμημα καί ἐκσφράγισμα τῆς οὐρανίου ἱεραρχίας. Καί αἱ δύω ὁμοῦ ἱεραρχίαι ἀποκαθιστῶνται μία, ἕν μέλος, ἀνακρουομένη ἐναρμόνιόν τε καί πάγχορδον. Ἔκβαλε τούς κανόνας τῶν στοιχείων ἀπό τήν ὑλικήν κτίσιν, καί παρευθύς λύεται ἡ τάξις, καί λυομένης τῆς τάξεως, ὅλον τό πᾶν ἀφανίζεται. Ἔκβαλε καί τούς Ἱερούς τούτους Κανόνας ἀπό τήν ἐκκλησίαν, καί παρευθύς ἐπεισέρχεται ἡ ἀταξία, καί ἐκ τῆς ἀταξίας ἅπασα ἡ ἱερά αὐτῆς διακόσμησις ἀφανίζεται.

Ἐπιστράφου λοιπόν Ἰακώβ, καί ἐπιλαβοῦ αὐτῆς. Ἐπιστράφητε Πατριάρχαι, Ἀρχιερεῖς, Ἱερεῖς, Κληρικοί Μοναχοί, καί οἱ λοιποί ἅπαντες πνευματικοί πατέρες καί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί καί ἐπιλάβεσθε τῆς βίβλου ταύτης μέ τά δύω σας χέρια· «πορεύεσθε πρός τήν λάμψιν κατέναντι τοῦ φωτός αὐτῆς, ἵνα φωτισθῆτε φωτισμόν γνώσεως αἰώνιον».

(Πηγή ηλ. κειμένου: "Αντιαιρετικό Εγκόλπιο")